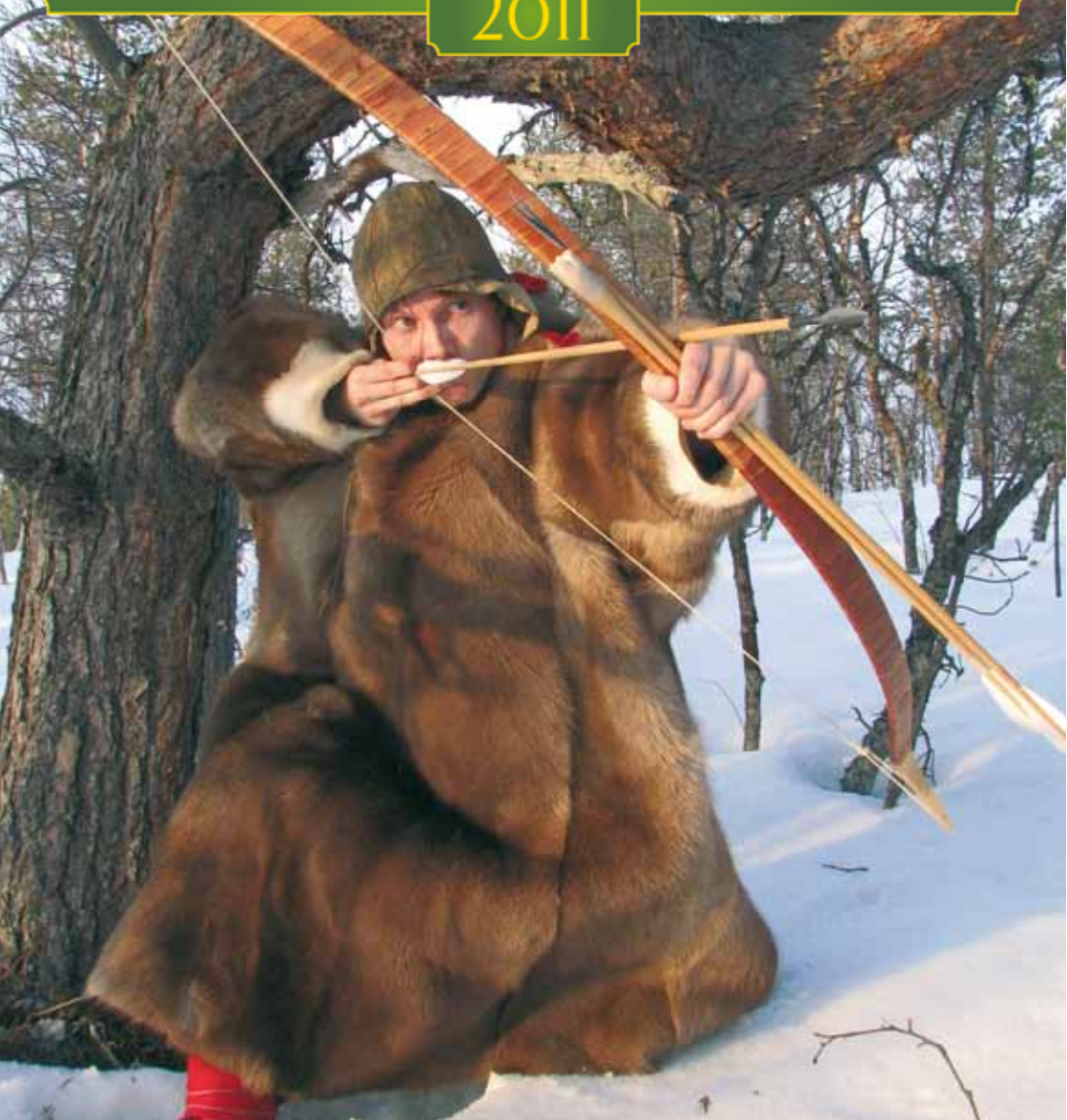

VAISTOLLA

2011

Perinnejousimetsästäjain liitto ry

LIITY JÄSENEKSI METSÄSTYSMUSEOON!

Suomen Metsästysmuseum - Finlands
Jaktmuseum ry:n jäsenenä olet mu-
kana säilyttämässä suomalaista met-
sästysperinnettä ja eräkulttuuria.

Katso jäsenedut ja liittymisohjeet:

<http://www.metsastysmuseum.fi/mmyhdist.htm>

Suomen Metsästysmuseum
Tehtaankatu 23 A
11910 Riihimäki

www.metsastysmuseum.fi

Nyt nuolentekoon!

Sherwood Shopilla on pitkät perinteet perinnejousiampujien
välinekauppiaina. Meiltä saat kaiken tarvittavan osuvien ja kauniiden
nuolien tekemiseen ja löytyy meiltä myös lonkkareita, jos et itse tee.

Nuoliaihiot

Eri puulajeja, eri kaliibereja

Sulat

Valmiita ja aihioita raidoilla
tai ilman värejä löytyy kylästä

Kärjet

Eri painoisia, eri mallisia

Nokit

Eri kokoisia ja väreisiä

Nuolikauppiasi
SHERWOOD SHOP

Maneesikatu 2, Helsinki, puhelin 09-1356508, www.sherwoodshop.fi

Vaistolla

Julkaisija:

Perinnejousimetsästäjien liitto ry
www.perinnejml.fi
sinikka.uusitalo@mukkanuoli.fi
p. 0400 704430

Taitto ja toimitus:

Ilja Koivisto

Toimituksessa avustaneet:

Ari Lehto
Juhani Uusitalo
Olavi Pennanen
Simo Hankaniemi
Sinikka Uusitalo
Tapio Niemi

Kannen kuva:

Kuvaaja: Jouni Luostarinen,
2010. Malli ja puvustus: Sami
Laiti. Jousi ja nuolet: Juha-Pekka
Joona.

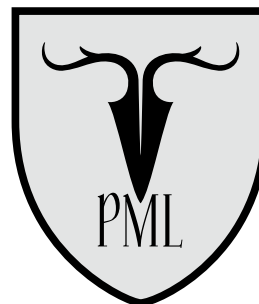
Painopaikka:

Art-Print, Ylivieska

SISÄLTÖ:

- 4 Puheenjohtajan mietteitä
- 6 Vaistoammunta
- 10 Primitiivijousella ampuminen
- 14 Luolapyyntiä jousen kanssa
- 17 Jousimetsälle ulkomaille
- 24 30 jousimetsästyksen vuotta
- 30 Keväistä kaurishyvää
- 34 Niksinurkka: Kierteet kärkiin

PML:N TOIMINTAKALENTERI 2011

19.–22.05.2011 Pohjois-Suomen Erämessut, Oulu.
Ulko-osasto 472.

10.–12.06.2011 Kesätapahtuma Sievin Kiiskilässä.
Lisätietoja: katso s. 28

10.–18.09.2011 Kanaintujahti Ranualla
Lisätietoja jahdistista: Olavi Pennanen
p. 050 4117714, olavi.pennanen@dnainternet.net

Puheenjohtajan mietteitä

Perinnejousimetsästäin liitto on jo vuosia sitten tehnyt esityksen ministeriölle siitä, että jousella metsästettävien riistaeläinten lajimäärää lisättäisiin. Esitykseen kuului tällöin myös villisika. Vaikka Jani Kõrhämön hirvieläinstrategiatyöryhmä keskittyikin hirvieläimiin, olisi aiheellista pohtia myös villisian asemaa asetuksissa. Mitään teknistä estettä ei villisian metsästyksen jousen ja nuolen avulla ole; kyse on tahdosta ja asenteista.

Järjestyksessä kolmas lehtemme ilmestyy uutena aikakautena, riistakeskus-aikakautena. Uusi riistahallintolaki astui voimaan 1.3.2011 ja sen myötä saimme heittää hyvät entisille riistanhoitopiireille ja Metsästäjien Keskusjärjestölle. Tilalle tuli uusi riistahallintoviranomainen Suomen riistakeskus.

Käytännössä metsästäjän arki ei kuitenkaan pahemmin muutu. Riistanhoitoyhdistykset säilyvät entisellään, ja riistanhoitopiirien palvelut löytyvät entisiltä paikoiltaan

entisin miehityksin. Riistahallinnon täytyy nyt entistä enemmän panostaa erilaisiin kansalaisten arvoihin koskien riistaa. Riistakanat on pidettävä elinvoimaisina. Metsästyksen on oltava eettistä ja vastuullista. Erilaiset konfliktit on hallittava ja riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen on pysyttävä kohtuullisella tasolla. On siinä haastetta tasapainoilla vastakkaisten näkemysten omaavien ryhmien välillä. Toivon mukaan myös liittomme näkemykset metsästyksestä Suomessa huomioidaan ja meitä kuunnellaan asiantuntijoina vanhassa perinteisessä metsästysmuodossa.

PML liittyi Suomen Metsästäjäliittoon

Vuosikokouksessaan Teiskossa 26.2.2011 Perinnejousimetsästäjien liitto teki yksimielisen päätöksen liittyä Suomen metsästäjäliittoon (SML). Ajankohta on mielestäni oikea, sillä uuden riistahallintolain tultua voimaan 1.3.2011 Metsästäjien Keskusjärjestön korvannut riistakeskus ei voi toimia enää metsästäjien edunvalvojana. Tehtävä jää Suomen Metsästäjäliiton harteille, ja me olemme nyt osaltamme tekemässä näistä harteista vahvoja. Suomen Metsästäjäliittoon kuuluu yli 2 500 metsästysseuraa ja yli 150 000 jäsentä.

Ainoana negatiivisena puolena liittoon liittymisessä näen jäsenmaksun korotuksen, mutta saavutettujen etujen myötä se on vähän. Pelkästään Jahti-lehden saaminen korvaa korotetun jäsenmaksun. Kaipaisen Reijon sanojen mukaan tuli aiemmin paljon kalliimmaksi tilata pelkkä Jahti-lehti irtomeroina (25 €/v) kuin maksaa nyt uusi jäsenmaksu. Korotus entiseen jäsenmaksuun on 10 €.

Suomen Metsästäjäliitto tarjoaa jäsenilleen seuraavia etuja: Eukanuba-koiranruuat etuhintaan, Eräkontin, ST1-huoltamoketjun ja Karttakeskuksen jäsenedut. IF Vahinkovakuutusyhtiön kautta saa seuratoiminnan vastuuvakuutuksen, talkoovakuutuksen ja alennukset yksittäisille jäsenille. Jäseneduita tiedotetaan vielä tarkemmin jäsentiedotteessamme.

Nämä ovat huomattavia jäsenetuja meille jokaiselle, mutta itse näen tärkeimmäksi sen, että tulevissa lakimuutoksissa jousimetsästyksen osalta meillä on vahva yhteistyökumppani laki- ja asetusesitystemme takana. Uskon yhteistyömme avartavan molempien osapuolten ajatuksia ja toivon ennakkoluulotonta mielipiteiden vaihtoa molempien liittojen hyväksi.

Hirvieläinstrategia uusiksi

Riistapuolella tapahtuu myös hirvieläinten kohdalla. Jani Kõrhämön johtama hirvieläinstrategia-työryhmä on aloittanut toimintansa, ja projekti on kaksivuotinen. Tarkoituksena on laatia hirvien hoitosuunnitelma ja käydä läpi hirvieläinasetus. Nyt on aika vaikuttaa, jotta jousella metsästettävien eläinten määrä lisääntyy Suomessa.

Hyvä, että viimeinkin jotain alkaa tapahtumaan, ja toivon mukaan jotain positiivista meille jousimetsästäjille. Sitä vastoin pidän peukalot pystyssä, että aselain II-osa on unohdettu ja kuopattu – todella syvälle. Jos ja kun asiaa puidaan, todennäköisesti tulilinjalle joutuvat ampumaradat. Mutta asiathan menevät niin, että jos joku hörhö sattuu taas ammuskelemaan väärässä paikassa väärä kohteita, joutuvat aseet heti syyniin tapahtumaan syyllisinä. Päättäjät kokevat arvovaltansa uhatuksi ja pönkittääkseen tehokkuuttaan ja egoaan aseet tuomitaan eikä ratkaisua haeta missään nimessä yhteiskunnan puutteista. Tätä se on politikointi.

Mutta nyt olemme kesän kynnyksellä. On siis aika aloittaa totinen harjoittelu syksyn jahteja varten. Laittakaa nuolia lentoon, sillä se on ainut keino parantaa taitojaan. Tänä kesänä kisaamme täällä Sievissä kiertopalkinnosta ja tietenkin ammunne perinteisen pudotuskisan. Toivottavasti saamme myös oman joukkueen Ruotsiin, Uumajan Baltic Arrow-kisaan 18. - 19.6. Joukkueeseen tarvitaan kaksi tähtinämpujaa ja yksi vaistolla ampuva. Joten kaikki sekakäyttäjät, harkitkaa osallistumista!

Hyvää kesää teille jokaiselle ja toivottavasti tapaamme täällä Sievissä!

Sinikka Uusitalo

Vaistoammunta - mikä sitä ohjaa ja kenen käskystä?

Vaistoammunta on käsitteenä usein outo, varsinkin ulkopuolisen silmissä. On vaikeaa selittää ihmisille, jotka kysyvät kuinka jousella voi ylipäänsä osua johonkin ilman tähtäimiä, kuinka vaistoajousella tähdätään. Sen selkiyttäminen itselleenkin on monesti vaikeaa, varsinkin silloin jos on yhtään analysoiva tai pohdiskeleva luonne, kuten allekirjoittanutkin on. Miksi harjoituksissa osuu aina paremmin kuin kisoissa tai riistatilanteessa, miksi homma hajoaa joskus niin sanotusti käsiin ja miksi sen korjaaminen on niin vaikeaa? Vaikka kuinka miettii missä vika, niin useimmiten se vika jää löytymättä, ja asia korjaantuu taas kuin yllättäen.

Usein löytää itsensä tilanteessa, jossa jokin asia ammunassa ei ole kohdallaan. Osumat hajoavat tai ampuja on mokannut riistatilanteen pahemman kerran. Sitä alkaa automaattisesti analysoimaan mikä meni pieleen. Ampumaan on pakko päästä, kokeilemaan mahdollisesti uusia tekniikoita ja jopa välineitä. Josko se sittenkin vaatii paremmat nuolet, tähtäimet jouseen, kevennyksen tai muuta uutta ja hienoa. Alussa muutos voi tuoda lohtua ja uutta tsemppiä kunnes huomaa taas palanneensa samoihin ongelmiin... analysoinnin paikka.

Olisiko mahdollista lähestyä näitä edellä mainittuja ongelmia jostakin muusta näkökulmasta. Lopettaisinko analysoinnin ja ainaisen muutoksen haun? Mikä oikeastaan ohjailee toimintaani ja ammuntaa, olisiko aika keskittyä siihen prosessiin tarkemmin? Seuraavassa käsittelem tätä asiaa ihmiskehon ja ihmismielen toiminnan kautta.

Aivot

Aivot ottavat vastaan, varastoivat, käsittelevät ja tuottavat informaatiota – ja tietävät tekevänsä niin. Ihmisaivoissa tähän työhön on valjastettu noin 100 miljardia hermosolua, jotka muodostavat tiettävästi yhtenäisen verkon. Aivot ohjaavat yksilön liikkumista saamansa informaation perusteella. Liikkeen säätelyyn osallistuvat useat laajat aivokuori-alueet, basaalgangliot, pikkuaivot, lukuisat tumakkeet sekä selkäydin. Keskeisessä asemassa ovat lisäksi liikkeen aikana silmistä tuleva informaatio sekä tasapainoasti. Aivoilla on sekä aistinsolujen että lihaksia ohjaavien (motoristen) solujen muodostama kytkentäpinta ulkomaailmaan.

Tietoisuus ja tahdosta riippuva toiminta on keskittynyt isoihin aivoihin. Pikkuaivoilla on keskeinen rooli opittujen liikesarjojen suorittamisessa; mahdollisesti motoristen toimintasarjojen koordinointiin liittyen myös tarkka aikaviiveiden arviointikyky vaatii pikkuaivojen toimintaa. Pikkuaivot säätelevät lihasliikkeitä ja liikesarjoja (esim. polkupyörällä ajo) ja liikkeiden ajoitusta yhdessä tyvitumakkeiden ja liikeaivokuoren kanssa. Ne ovat tärkeät myös tasapainon säilymisen kannalta. Selkäydin sisältää ennen kaikkea hermoratoja lihaksien ohjaamista ja tuntoaistimuksien välittämistä varten, mutta sen neuronit hoitavat myös automaattisia refleksireaktioita ja ohjaavat joitakin automaattisia toimintoja kuten kävelyn säätelyä. (R. Ilonemi 2009.)

Keskittyminen ja rauhallinen mieli takaa osumisen, ei välineistön hinta.

Oppiminen

Arkikielessä muistilla tarkoitetaan kykyä varastoida tietoa siten, että se on palautettavissa myöhemmin mieleen. Aktiivinen ponnistelu auttaa asioiden mieleen painamista, samoin motivaatio. Motorisissa harjoituksissa ei juuri pysty sanomaan, mitä on oppinut; tieto on havaittavissa vain kokeilemalla, ja informaatioon pääsee käsiksi vain ryhtymällä toimiin, jotka on opittu. Mitkä ovat oppimisen ja muistamisen osat? 1) Reseptorit vastaanottavat uutta informaatiota. 2) Tieto siirtyy aktiopotentiaaleiksi koodattuna aivokuorelle ja muualle aivoihin. 3) Asiaa pidetään lyhytaikaisessa muistissa hermosolujen muuttuvan aktivaatiokuvion muodossa. 4) Asia tallennetaan pitkäaikaiseen muistiin. 5) Muistikuva luetaan muistista. Erittäin intensiivinen, jatkuvasti toistuva tai hyvin tärkeäksi koettu tieto saattaa varastoitua so-

lunsisäisiin RNA-molekyyliihin; on jopa esitetty, että koko elollisen luonnon muistikoodi olisi sama. Vaistot, eli tiedon periytyminen sukupolvelta toiselle, edustavat stabiileinta muistia. (R Ilonemi. 2009)

Mitä aivot siis tekevät?

Aivot keräävät tarkasti talteen tietoa ja asioita, joita ajattelemme ja harjoittelemme. Ei ole siis mitään hyvää syytä väittää, että vain välineissä on vika, jos ei osu. Aivot ohjaavat lihastemme toimintaa. Annetaan siis aivojemme ohjata toimintaamme, vapautamme ne itsenäiseen työskentelyyn ja kehomme ohjaamiseen. Annetaan siis mennä sillä sisäisellä vaistolla eikä päästetä omia pohdiskelevia ja analysoivia puutteitamme vaikuttamaan aivojen, silmien ja lihasten toteuttamaan onnistumiseen. Olisipa se niin

Onnistumisen tunnetta ei voita mikään.

yksinkertaista! Mutta onneksi siihen löytyy myös apukeinoja.

Psyykkisen valmennuksen tehtävät ja mahdollisuudet

”Mieli liikuttaa lihaksia. Siksi mielen harjoittaminen on välttämätöntä pyrittäessä huippusuorituksiin”

Urheilijat ja valmentajat ovat tulleet entistä tietoisemmaksi psyykkisten tekijöiden merkityksestä suoriutumiseen. Jokaisella ihmisellä on yksilöllinen toimintaa ohjaava psyykkinen järjestelmä, joka vaikuttaa kaikkeen jo opittuun ja uuden oppimiseen. Lihakset toteuttavat mielen vaatimukset, niille on yhdentekevää, tapahtuuko suoritus rennosti vai väkijäisesti. Lihakset eivät myöskään ajattele onko kanssakilpailija kova vai helppo tapaus. (J. Liukkonen 1995)

Motivaatio oppimiseen ja harjoitteluun syntyy tavoitteista ja unelmista, niiden tulee olla selkeitä ja motivoivia. Siksi onkin tärkeää huomioida ja hallita kokonaiselämän tilannettaan, jotta harjoittelu ympäristön saisi tasapainoiseksi. Harjoittelua voi ja täytyy tehostaa muullakin kuin pelkillä toistoilla ja monilla kilpailu/metsästystilanteilla. Ne ovat toki yksi peruspilareista, mutta yksistään riittämättömät. Psyykkinen valmentautuminen täytyy sisällyttää myös mukaan.

Sisäistetyn rentoutumisharjoittelun myötä hermo-lihasjärjestelmän toimintakyky tehostuu. Lihasten väsyminen hidastuu ja toissijaisiin lihaksiin suunnattu energia vähenee. Erilaisten mentaalisten harjoitteiden avulla voidaan tehostaa keskittymistä ja eläytymistä suoriutuksiin ja siten valmistautua ennalta tuleviin stressitekijöihin, jotka horjuttavat onnistumista ja tasapainoista suorittamista. Autonomisen hermoston yliärsytysoireita

(sydämen syke nousee, vatsaoireet, hermostuminen, huono olo yms.) voidaan rauhoittumisharjoitusten avulla minimoida. (J. Liukkonen 1995)

”Jos tahto ja alitajunta ovat vastakkain, alitajunta vie voiton”, Emile Coue.

Keskeinen psyykkisen valmennuksen tehtävä tulisi olla kehittää ihmisen itsesääätelykykyä eli kykyä säädellä hermojärjestelmän yliärsytysoireita suoritustilanteissa. Aivojen toiminnallinen tila voidaan jakaa kahteen osaan. Puhutaan ns. flow -tilasta, jossa suoritukset tapahtuvat automaattisesti, ikään kuin transsissa. Toinen tila on järkeilevä, analyyttinen ja tsemppaava. Jälkimmäisen tilan ollessa vallalla, ihminen on ns. normaali- tajunnan tilassa. Kun taas flow- tilassa aivot hoitavat automaattiset, rennot ja opitut suoritukset. Huippuonnistumisiin liittyy siis englanninkielinen käsite ”flow”, jolla tarkoitetaan vapautunutta tilaa, jossa suoritus tapahtuu automaattisesti, ponnistelematta.

Jotta ihminen pääsisi tähän hyvään tunnetilaan varsinkin stressi tilanteissa (kilpailut, riistatilanne), on kaiken lähtökohtana rentoutumisen harjoittelu. Rentoutumisharjoittelun avulla voidaan oppia ”ankkuroimaan” mielen rauhoittuminen esimerkiksi rauhalliseen ulos- ja sisään hengittämiseen tai mielikuviin joita on jo aiemmin harjoiteltu. Rentoutumisen stressitilanteissa on mahdollista toteuttaa ainoastaan siten, että on opetellut itselle toimivat rentoutumisen keinot jo aiemmin sekä ylläpitämällä rentoutumisharjoittelua jokapäiväisenä rutiinina. (J. Liukkonen 1995)

Lopuksi

Toivottavasti luettuasi tämän sait joitakin uusia ”aaha-elämyksiä” harjoittelusi ja riistatilanteidesi tueksi. Itselläni kyseiset tilanteet aiheuttavat välillä jopa kohtuutonta stressiä ja autonomisen hermoston stressireaktoita. Olen henkilökohtaisesti aloittanut syvällisemmän opiskelun oman pääkoppani sisäl-

lä ja yrittänyt sysätä välillä jopa ärsyttävän usein esillä olevaa loogista puoltani sivumalle. Jospa joku päivä ”aivoni ajattelevi” ja toimisivat lihasteni kanssa niin sujuvassa yhteistyössä, että minä saisin vain nauttia niiden tuomasta onnistumisen tunteesta. Nähtäväksi jää....

Olavi Pennanen

HUIPPUSUORITUS

Kun on tutkittu urheilijoiden huippusuorituksia, on esille noussut seuraavia piirteitä onnistumisen hetkellä:

Mielen rauhoittuneisuus
Rentouden tunne
Korkea itseluottamus
Voimakas keskittyminen
Vahvuus, energisyys
Mielen hallinta
Stressin hallinnan tunne
Ulkopuolisen ympäristön poissulkeminen

(J. Liukkonen 1995)

Lähteet:

Iloniemi, R. 2009. Aivojen rakenne ja toiminta. HYKS. Lääkintätekniikan keskus. BioMag laboratorio.

Liukkonen, J. 1995. Psyykkisen valmennuksen työkirja. TUL:n yleisurheilun tuki r.y. Jyväskylän paino.

Primitiivijousella ampuminen

”Primitiivinen jousiammunta” tarkoittaa jousiammuntaa sen alkuperäisessä muodossa, eli ennen kuin 1900-luvun tekninen vallankumous mullisti jousiammuntavälineiden rakenteen ja muotoilun. Käsite on varsin laaja, sillä jousiammuntaa on harjoitettu kaikilla asutuilla mantereilla, joskin Australiassa vain pohjoisrannikolla suppealla alueella. Jousiammunnan ikä saattaa olla jopa yli 60 000 vuotta, sillä tämän ikäisiä luisiksi nuolenkärjiksi tulkittuja esineitä on löydetty eteläisestä Afrikasta.

Primitiiviset jouset ja nuolet vaihtelevat suuresti eri alueilla niin materiaalien kuin mittasuhteiden mukaan. Bushmannien yhdestä puusta tehdyt jouset ovat yleensä noin metrin mittaisia, Kolumbian sirionoilla jouset olivat yli kolmemetrisiä. Lähes kaikkialla yksipuiset jouset ovat olleet yleisin tyyppi, mutta jousia on tehty myös yhdistelemällä bambua, puuta, sarvea ja jäniteitä. Lähi-idässä ja Intiassa on tehty myös pronssijousia, ja teräksisetkin tunnettiin.

Ei ole olemassa mitään yhtä oikeaa tapaa ampua primitiivijousilla. Muodollista opeutusta on ollut suhteellisen vähän, joten tietyn kansan parissa ampumatyyli on vaihdellut eri ampujilla. Myös ampumatilanne on vaikuttanut käytettyyn menetelmään. Primitiivijousi ei ole ollut pelkästään metsästysväline, vaan myös sota-ase ja taisteluammunta vaatii osittain eri menetelmää kuin metsästyksen.

Ote nuolesta

Modernissa jousiammunnassa käytetään lähes pelkästään ns. klassista nuoliotetta, missä etusormen pää on jousenjänteellä olevan nuolen yläpuolella ja keski- sekä nime-

tön ovat nuolen alapuolella. Variaatio tästä on ns. flaamilainen ote, missä nimetöntä sormea ei käytetä, nuoli on etu- ja keskisormen välissä. Nämä otteet tunnetaan ympäri maailman, joten tästä otteesta ei kannata käyttää nimitystä ”Välimeren ote” (Mediterranean hold), kuten usein tehdään englanninkielisessä kirjallisuudessa.

Vanhin tapa on tarttua nuoleen nipistämällä sitä peukalon ja etusormen välissä. Pikkulapset tekevät näin vaistomaisesti, jos heidän annetaan ampua jousella ilman neuvontaa. Ongelmana on otteen heikkous, sillä nuoli karkaa lentoon ennen kuin voimakasta vetoa on saavutettu. Asiaa auttaa nuolen nokin tekeminen nuppimaiseksi, kuten onkin tehty melkein kaikkialla vanhimpina aikoina.

Esimerkiksi Pohjois-Amerikan intiaanien parissa pojat käyttivät yleensä aluksi yksinkertaista nipistysotetta, mutta saatuaan hieman enemmän kokemusta he vahvistivat tätä käyttämällä joko keskisormea tai kaikkia muita vapaita sormia jänteen vetämiseen. Myös tämä vahvistettu nipistysote on yleinen eri puolilla maailmaa alkuperäiskansojen parissa.

Todennäköisesti nuorin nuoliote on ns. mongoli- eli peukalo-ote. Vain peukalo on jousenjänteen takana koukussa nuolen nokin alapuolella, etu- ja keskisormi lukitsevat peukalon. Tämä ote on yleinen Aasian yhdistelmäjousten alueella Turkista Japaniin.

Mongoliotetta käyttävillä on yleensä nahkainen peukaloa suojaava rengas ja japanilaiset käyttävät nahkaista hansikasta, mutta yleensä primitiivijousiampujat eivät ole käyttäneet sormisuojausta. Jatkuva ampuminen kasvattaa sormiin paksut känsät, jotka tekevät suojukset tarpeettomiksi.

Primitiivijousiammunnassa asento on etukumara ja oikeäkätinen ampuja kallistaa jousta oikealle. Jousikädessä pidetään usein nippua varanuolia. Kuvan ampuja pitää nuolta jäniteellä klassisella nuoliotteella. Kuva: Mika Saloranta.

Yksinkertaiset välineet

Primitiivijouset erosivat 1900-luvun jälkipuolen länsimaisista jousista mm. siinä, että nuoli lepää ampujan käden päällä. Kantava nuolihyllä alkoi yleistyä vasta 1930-luvulla. Ns. ikkunaleikkausta ei ole, vaan nuoli kiertää laukaisussa jousen ympäri. Primitiivijousista puuttuu myös merkitty nokinpaikka jousen-

jänteeltä. Nuolen asento siis saattaa hiukan vaihdella, mikä vaikuttaa ampumaominaisuuksiin. Moni primitiivijousi on myös tehty lyhyemmälle vedolle kuin modernissa jousiammunnassa on tapana. Toisaalta nykyistä n. 70 cm standardia pidemmätkin vedot tunnettiin eräiden kansojen parissa, sillä parhaimmillaan nuoli vedettiin korvaan saakka.

Primitiivinuolet eivät yleensä ole niin standardimaisia kuin modernimmat vastineensa. Samassa viiressä voi olla nuolia eri tekijöiltä, jolloin nuolten pituus ja massa vaihtelee. Käytetty kärkien valikoima on suurempi kuin moderneilla metsästäjillä, sillä eri tilanteisiin ja eri riistaan käytettiin hieman erilaisia nuolia. Myös raaka-aineiden saavuus on sanellut kärkien luonteen ja laadun. Nuolensivien sopiva jäykkyys on keskeinen arvo modernissa jousiammunnassa, mutta tämä ei ole ollut niin tärkeää ”primitiivien” parissa. Edes kiinalaiset eivät kiinnittäneet tähän huomiota, mutta pyrkivät saamaan nuolten massan mahdollisimman samanlaiseksi. Primitiivinuoletkin ovat usein hyvin pikkutarkasti valmistettuja ja esim. kiowaintiaaneista mainitaan, että nuolten lento-ominaisuudet olivat miesten parissa yleinen keskustelunaihe.

Hiawatha-ammunnassa taivaalle pyritään ampumaan niin monta nuolta kuin mahdollista ennen kuin ensimmäinen nuoli putoaa maahan. Hyvä saavutus on saada ilmaan 5-6 nuolta, huippu 7-8.

Vartalon asento

Primitiivijousilla voi ampua samaan tapaan kuin niin sanotuilla ”olympia-jousilla” eli moderneilla tarkkuusjousilla, mutta useimmiten ampumatyyli on ollut toisenlainen. Jouta pidetään oikealle kallistettuna (oikeakätinen ampuja), jotta nuoli pysyy paremmin käden päällä. Pidemmille matkoille ammuttaessa jousi voi olla lähes vaakasuorassa. Vedon pituus ei ole aina vakio, vaan hyvin lähelle ammuttaessa veto saattaa olla lyhyempi. Vetoa ei välttämättä viedä aina poskelle, vaan myös alemmaksi, rinnalle.

Jouta pitelevä käsi ei ole suorassa, vaan hieman koukussa. Pää kallistetaan samaan suuntaan kuin jousi. Koko ylävartalo on kumarammassa asennossa kuin ”FITA-ampujilla”. Jalkojen asento vaihtelee, sillä metsästyksessä joudutaan ampumaan hyvin vaihtelevissa tilanteissa, jopa istualtaan ja juoksustakin.

Laukaisu tapahtuu yleensä lähes heti kun haluttu veto on saavutettu. Varsinainen pitovaihe ja ankkuroida ei ole siinä määrin sääntönä kuin modernissa ammunassa. Jousikädessä pidetään yhtä tai useampaa varanuolta, tavallisesti kärjet ylöspäin. Tämä on mahdollista, koska primitiivijousen kädensija on yleensä ohut. Jopa kymmentä nuolta on mahdollista pitää jousikädessä samalla kun ammutaan.

Tähtäys tapahtuu keskittymällä katsomaan sitä pistettä, mihin halutaan osua. Tähtäimiä ei ole käytetty ennen 1900-lukua. Metsästyksessä pyrittiin yleensä ampumaan mahdollisimman läheltä, mutta tämä ei ollut ehdoton sääntö.

Harjoittelu

Alkuperäiskansojen pojat aloittivat jousenkäytön harjoittelun jo muutaman vuoden ikäisenä. Ensimmäiset välineet teki isä, iso-isä tai joku muu miespuolinen sukulainen. Nuolet olivat aluksi tylppiä ja maalina mikä hyvänsä luonnosta löytyvä kohde. Paikalla olevien maalien lisäksi harjoiteltiin myös liikkuviin, kuten ilmaan heitettyyn ruohosta tehtyyn ”sarveen” tai narun avulla maata pitkin vedettyyn kaktukseen.

Kun ammunnan perusteet oli opittu alkoi erilaisten pienten eläinten metsästys. Mikä tahansa kohde kelpasi perhosista pikkulintuihin. Ensimmäisen saaliin saamista juhlittiin perhepiirissä kuin urotyötä. Pikkuriistan saalistuksessa meritaituneet pojat otettiin lopulta aikamiesten metsästysretkille ja noin 14–15-vuotiaana moni kaatoi ensimmäisen kerran suurriistaa.

Nuoret pojat saattoivat kiusata jousillaan leirin koiria ammuskelemalla näitä tylpillä nuolilla. Vettä kantavien naisten leilit olivat myös vaaravyöhykkeessä. Innokkaimpia harjoittelijoita olivat nuoret pojat. Aikamiehet eivät juurikaan ampuneet elottomiin maaleihin, sillä kun riittävä taito oli saavut-

Flaamilaisessa otteessa jänettä vedetään vain kahdella sormella.

Lapsille nipistysote on usein luontaisin tapa aloittaa jousiammunta.

Vahvistettu nipistysote oli yleinen useiden Pohjois-Amerikan intiaanikansojen parissa.

Mongoleiden ja monien muiden Aasian kansojen käyttämä peukalo-ote. Nuolta pidetään jousikäden vastakkaisella puolella kuin muissa otteissa. Otekuvat: Eerika Koskinen-Koivisto.

tu, se pysyi yllä ja kehittyi jatkuvan metsästyksen ja ajoittaisten taisteluiden yhteydessä.

Taisteluumunta

Taisteluumunnassa oli tärkeätä kyetä ampumaan mahdollisimman jäykällä jousella nopeasti ja tarkasti. Jäykkä sotajousi kohotettiin usein ensin pään päälle, kuten japanilaiset perinnejousiampujat edelleen tekevät. Veto aloitettiin samalla kun jousikäsi laskeutui kohti maalia. Laukaisu tapahtui heti, kun täysi tai haluttu veto oli saavutettu.

Ampumaetäisyydet olivat pidempiä kuin metsästyksessä, jopa reilusti yli 100 m, sillä vihollinen ampui takaisin ja primitiivi-soturit halusivat jatkaa taisteluita myöhemminkin. Kaukaa ampumisen seurauksena tasaväkinen taistelu saattoi kestää koko päivän ilman suuria tappioita kummallekaan puolelle. Primitiivijousia on käytetty tällä tavalla taisteluvälineinä itäisessä Afrikassa vielä 2000-luvullakin.

Taisteluumunnassa tarvittavaa nopeutta harjoiteltiin ainakin monien Pohjois-Amerikan intiaanikansojen parissa pelin avulla, jota nimitetään nykyisin ”Hiawatha-ammunnaksi”. Tarkoituksena on ampua mahdollisimman monta nuolta lähes kohtisuoraan ylös ennen kuin ensimmäinen nuoli putoaa maahan. Viittä nuolta pidettiin jo melko hyvänä saavutuksena ja parhaat miehet ampuiivat 7-8 nuolta.

Nuoret pojat harjoittelivat taistelua myös jakautumalla kahteen ryhmään ja ampumalla toisiaan joko pallopäisillä kolkkanuolilla tai ruo’oilla. Osuman saanut poika putosi pelistä ja ottelu jatkui, kunnes kaikki yhden puolen pojat olivat ”kuolleet”. Kyky väistellä nuolia oli tärkeä sekä tässä pelissä että todellisessa taistelussa.

Simo Hankaniemi

Luolapyyntiä jousen kanssa

Jos tiedät metsästysalueellasi luolastoja, voit käydä tiedustelemassa onko niissä mahdollisesti asukkaita. Keväisin lumialkanan hiekkaiset tassunjäljet ja pulisteltu irtohiekka viittaa pesän olevan asuttu.

Syksyisin lumettomana aikana voi yksinkertaisesti laittaa ohuet varvut luolaston suuaukoille ja selvittää mahdolliset asukkaat. Myös syvähköt urat ja sammaleet luolan edustalla sekä erillinen käymälä kertovat ainakin mäyrän asuttavan pesää. Joskus eletään myös kerrostaloelämää sulassa sovussa: mäyrä pohjimmaisena, sitten tulevat supikoirat ja kettu ylinnä, tällaista on joskus sattunut!

Mäyrän ja supikoiran tavoittaa luolastoista melkein läpi vuoden. Kettu taas hakeutuu luolastoon ainoastaan, jos keli on poikkeuksellisen huono, tuulinen tai sateinen. Kun on jahdin aika, saavu luolalle vähintään tunti ennen pimeäntulua. Vältä kävelemästä luolaston päällä. Jos mahdollista asetu ennalta suunnittelemaasi passipaikkaan niin, että olet luolaston suuaukkojen takapuolella eli käännä niin että näet ulos tulevan eläimen niskan. Varmista myös, että pystyt ampumaan joka suuntaan mahdollisimman hyvin.

Usein asukkaat saapuvat tutkailemaan pesän ympäristöä juuri ennen hämärää, jolloin saattaa tarjoutua tilaisuus lähettää nuoli matkaan. Kytäystä kannattaa jatkaa niin kauan, kun valo antaa myöden, sillä hyvin usein toinen tai jopa kolmas eläin seuraa perässä välittämättä elottomasta kaverista ja liittyy kohta samaan kerhoon. Myös luolille johtavat polut ovat hyviä vahtimispaikkoja. Eikä ole niin suurta vaaraa, että eläin ehtii

Selvästi käytetyn luolan suuaukon lähistöltä kannattaa etsiä sopiva passipaikka.

rynnätä nuolen kanssa pesäluolaston suojiin kuolemaan.

Koiran kanssa luolilla toimittaessa pätevät pitkälle samat säännöt. Koskaan ei voi liikaa korostaa äänettömyyttä, vaikka se pitäisi olla homman helpoin asia. Se tahtoo monilta unohtua! Koiraa ei saa missään tapauksessa mennä usuttamaan luolastoon, vaan asetut itse hiljaa ennalta suunnittelemaasi passiin ja päästät koirasi irti. Se menee kyllä töihinsä, jos luolassa on asukkaita.

Jos ja kun luolastosta alkaa kuulua kiivas haukku, pysy paikallasi ja tarkkaile tilannetta. Koiralla on tällöin näköyhteys eläimeen. Hetket, jolloin luolastossa tulee hiljaista tai koira käy ulkona tai palaa reikään ovat niitä, jolloin eläin todennäköisemmin tulee ulos.

Melko usein käy myös niin, että eläin tai eläimet jumiutuvat yhteen ja samaan osaan luolastoa ns. umpiperään. Tällöin voidaan koira paikantaa tarkoin tutkapantansa avulla ja kaivaa saalis esiin. Eli taskulamppu ja kaiuvälineet on hyvä olla matkassa! Jokaisen luolassa käynnin jälkeen on koira pestävä huolellisesti loisten häätöön tarkoitettuilla

shampooilla. Myös nestemäinen mäntysuopa sopii hyvin tähän tarkoitukseen eikä ärsytä tarpeettomasti koiran ihoa, vaikka jahtikerjoja olisi useampikin viikossa.

Toivotan kaikille mielenkiintoisia jahtikokemuksia luolametsästyksen parissa!

Ari Lehto

KETUTTAAKO?

Tilaa Metsästysmuseon
Ketuttaako? -paita!
www.metsastysmuseo.fi

Mittatilaustyönä
valmistettuja
perinteisiä metsästysjousia

**Perinteitä
kunnioittaen**

www.j-bow.fi
j.kaunismaki@j-bow.fi
p. 040 503 4842

Jousimetsälle ulkomaille

Mikä mahtaa olla tämän eläimen kaatomaksu sarvien kilojen tai leveyden mukaan?

Suomessa on oma vanha, rikas metsästyskulttuuri, joka mahdollistaa meille jokaiselle halukkaalle metsästysharrastuksen. Jokamiehenoikeudella voimme sienestää ja marjastaa melkein missä vaan, ja metsästyslakimme asetuksineen tekee metsästysreissun suunnittelusta ja toteutuksesta helpon. Mutta mentäessä metsälle muihin maihin vieraisiin voi edessä olla monta yllätyksen paikkaa omaan jahtitapaamme verrattuna. Yritän tässä kokemukseni ja tietämykseni mukaan tuoda esiin joitakin huomioitavia asioita.

Käytettävissä olevat varamme vaikuttavat melkoisesti siihen, mihin jahtireissumme ul-

komailla kohdistuu. Selvitä aina kaikki maksut etukäteen, joita matkakohteessa joudut suorittamaan. Perusmaksuja ovat majoitus, ruokailut, tietyt juomat, lentokenttäkuljetukset ja alueen metsästysluvat.

Selvitä mitä kaatomaksuihin kuuluu. Usein joudut maksamaan myös erikseen saaliin kaadon jälkeisestä käsittelystä ja metsästysmuiston kuljettamisesta eläintentäytäjälle. Useimmiten et voi itse lähteä jalan majapaikastasi metsälle, joten joudut turvautumaan kyyditykseen passipaikalle. Mitä se maksaa? Selvitä tarvitsetko oppaan koko ajaksi mukaasi ja mitä maksaa jäljittäjien tai koirien käyttö kaadetun eläimen haussa. Metsästyksessä voi aina sattua kaikenlaisia

haavereita ja valitettavasti myös haavakkoja tulee. Oletko selvillä siitä, mitä haavoitettu eläin maksaa? Usein pelkkä veriraapaisu tarkoittaa samaa kuin kuolettavasti ammuttu nuoli, ja tällöin maksu saattaa olla sama kuin kaadetusta eläimestä.

Entä kuinka eläimen kaatomaksu määritetään? Saattaa olla tarpeen ottaa asiasta selvää ihan mittanauhan kanssa. Sarvien koot ja hinnat voidaan määritellä joko pituuden, painon tai leveyden mukaan, ja hinta määräytyy sitten euroina/sentti, euroina/kilo tai perusmaksu + euroa/sentti tai kilo. Joskus sarvien hinta saattaa tuplaantua, jos leveys ylittää jonkin tietyn rajan. Useimmiten urosten ja naaraitten kaatomaksut ovat erilaiset, varsinkin jos naaraat ovat sarvettomia. Villisioilla hinta voidaan määritellä joko hampaitten koon mukaan tai pelkän ruhon massan perusteella. Harjaannusta vaatii hahmottaa hämärissä liikuskelevan sian hampaitten koko suupielestä tai sitten arvioida kyseisen eläimen paino.

Monessa maassa tipit kuuluvat asiaan. Ainakin metsästyksen aktiivisesti osallistuvat oppaat ja jäljittäjät ovat tippinsä ansainneet, ja usein muistetaan myös keittiö- tai siivoushenkilökuntaa. Asiasta voi rohkeasti kysyä etukäteen metsästyspaikan isänniltä. Afrikassa voidaan rahallisia tippejä tummille jäljittäjille karsastaa sen vuoksi, että rahatukko kourassa oppaan suunta saattaa olla suoraan pullon luo. Tällöin on parempi varautua muistamiseen jonkin lahjan muodossa. Linkarit, lakit, tasku- ja otsalamput tai muut käyttöesineet ovat arvokkaita ja rahanarvoisia esineitä köyhissä oloissa.

Miten aiot metsästä?

Jousella onnistuvat kaikki mahdolliset metsästystavat kuten ruutiaseillakin. Kannattaa varmistaa kuitenkin etukäteen, miten metsästys on kohdemaassa suunniteltu toteutettavaksi. Metsästysjousi ei vielä ole niin yleinen, että jokaisessa maailman kolkassa ymmärrettäisiin jousen vaatimat erikoisolosuhteet. Ampumapassit on saatettu rakentaa niin, ettei niissä yksinkertaisesti voi pitkällä jousella ampua. Huonosti rakennetusta passipaikasta eläin näkee helposti viritysliikkeen ja saalis jää saamatta.

Kannattaa kuntoilla ennen tällaisiin maastoihin lähtemistä!

vakon ja kärsineen itsetunnon menetyksen vuoksi.

Joissakin metsästyspaikoissa asiakasta ei yksinkertaisesti päästetä lainkaan yksin metsälle turvallisuuden vuoksi. Voit tällöin varautua siihen, että jopa ahtaalle puulavalle änkeää opas mukaan. Villisikoja maapassissa jahdatessa opas voi jäädä selkäsi taakse kivääri kourassaan. Omaan rauhaan tottuneelle tilanne ei välttämättä ole mukava.

Kohdemaan ilmasto

Aina kannattaa olla selvillä siitä, millaiset sääolosuhteet kohdemaassa vallitsevat metsästysajankohtana. Lentokoneeseen ei voi rahdata ilman lisämaksuja tuhdisti vaatteita ja mukaan voi ottaa vain ne tärkeimmät metsästysasut. Mutta jopa Afrikassa kannattaa varautua kylmyyteen. Kuvittele itsesi istumaan avolava-auton takapenkille aamun pimeydessä ja koleudessa termiittikekojen vilistäessä ohitse. Istuessasi yrität pitää itsesi kyydissä puristaen metallisia kaiteita ja toisessa kädessä suojelet arvokasta joustasi, jottei se vahingoittuisi. Kokemuksesta voin sanoa, että se on kylmää kyytiä. Mukana on silloin syytä olla tuulenpitävä takki, lakki, käsineet ja lämmin alusasu.

Kuvittele sitten itsesi istumaan iltapäivän kuumuuteen aaltopeltikattoisessa kyttäys-suojassa. Ei ole tuulenhenkäystääkään, aurinko paistaa, ja lämpötila lähenee + 40 astetta. Olet varmasti onnellinen, jos olet muistanut pakata mukaan harsomaisen 3d-puvun. Mutta jos kyttäys jatkuu pimeään asti, on taas edessä kylmempi ilta, ja vaatetta pitää varata myös tätä varten.

Nyt olet siirtynyt mielikuvissasi iltaopasiksi johonkin Euroopan maahan ja sataa kaatamalla ja puupassisi huojuu tuulen voimasta. Sää jäähtyy ja jousi lipsuu kohmeisista käsistäsi. Huonosti varustautuneena et voi enää ampua, vaikka eteesi muutamaan metriin tulisi rampa, sokea ja kuuro kuusi-

peura. Hampaasi pitävät sellaista kalinaa, ettei lähelle tule yhtäkään kuulevaa eläintä. Tällaisen tilanteen olen itse kokenut monesti, ja väärin pukeutumalla jahti menee pilalle. Ota siis mukaan villaisia vaatteita, vedenpitävät päällysvaatteet, kaulurit harteita ja niskaa varten, lämmin istuinlusta ja lämmönpitävät käsineet. Kylmettyneenä et voi vetää jousta kunnolla vireeseen.

Muut varusteet

Vaatteet ja jousi eivät ole ainoita mukaan pakattavia. Onnistunut jahti vaatii melkoisen varustepinon. Virheistäni oppien olen itselleni laatinut erilaiset varustelistat kohdemaasta riippuen. Tämä helpottaa melkoisesti aina niin kiireistä pakkaamista. Varusteiden mukaanotto riippuu siitä minkälaista metsästysmuotoa aiot kohteessa harjoittaa.

Oletko maapassissa? Ota silloin mukaan kosteuden kestävä alusta, sadeasu, mahdollinen taustaverkko, istuin ja termospullo.

Onko passisi puussa? Mukaan on silloin hyvä pakata nostoköysi, jousi- ja tarvikekoukku sekä astimet puuhun kiipeämisen helpottamiseksi. Turvaköysi ei paljon paina, ja jousen lepuuttaja jalassa säästää harteita staattiselta jousen kannattamiselta. Tietenkin metallinen lava on erinomainen käyttöpaikka, mutta usein lentoyhtiöitten painorajoitukset estävät sen mukaan oton.

Vakiovarusteita reissuilla ovat kamerat, ja niitä suojaamaan ota mukaan tavallisia muovipusseja sadetta ja pölyä vastaan. Mukaan on hyvä pakata myös kiikarit, taskulamput, laturit ja mahdolliset adapterit. Itselleni on ollut hyötyä lasikuituteipistä, ylimääräisistä narun pätkistä, hakaneuloista, karttaneuloista, heijasteteipistä, ompelutarvikkeista, alumiinikankaasta ja lämpömuffista. Malttia rauhalliseen käyttämiseen antaa lukeminen ja metsästyspäiväkirja.

Jälleen metsästystavasta riippuen ota mukaan camo-meikit ja niiden poistajat, haju-

siepot tai houkutinhajut. Ampumista häiritsevät oksat ja risut saat kätevästi poistettua pienillä oksasaksilla. Ne ovat paljon kätevämmät tähän työhön kuin puukko, joka vaatii aina kaksi kättä ja enemmän kurkottelua ja ähinää. Kaikkea tätä kantamaan tarvitset hyvän varustelaukun, joka kulkee mukana risuihin paukkumatta ja kulkua haittaamatta.

Pieni ensiapupakkaus pitää aina olla mukana ja jotakin särkylääkettä, haavoja varten desinfiointiainetta. Saippuapala on yksinkertainen ja toimiva. Vatsasi saattaa olla kovana tai ruikulilla, joten varaudu siihenkin. Samarin on auttanut itseäni helteillä suolanpuutosta vastaan, ja hyönteisten pistoon kannattaa varautua oman allergiatasonsa mukaan.

Tavaraa pakattavaksi riittää, joten kannattaa miettiä tarkkaan, mitä matkalle mukaan pakkaa. Kerrospukeutuminen on aina muotia, joten pue reilusti matkalle osa vaatteista päällesi. Jahtikengät painavat paljon, joten jalassa ne kulkevat mukana ilman paino-ongelmia. Takin taskut kannattaa sulloa täyteen tavaraa ja lakki kulkee kevyimmin päässä. Jos matkalaukkusi katoaa, on sinulla edes jotain päälle pantavaa matkakohteessasi.

Ota selvää kohdemaassasi vaadituista tai suositelluista rokotuksista. Voit tarvita malaria-lääkitystä, ja hepatiittirokotukset on aina hyvä pitää kunnossa. Järkevää on jäykkäkouristusrokotusten voimassapitäminen.

Varottavaa

Aina löytyy jotakin varottavaakin matkan aikana. Todellisessa hengenvaarassa olet käärmeen kohdatessasi. Afrikassa myös nisäkkäät voivat aiheuttaa hengenlähdon tai ainakin vahingoittumisen. Siellä virtahevot tappavat eniten ihmisiä. Haavoittunut pitkäsarvinen eläin puhkoo helposti ilmat pihalle varomattomasta metsästäjästä, ärsyyntyneet villi- ja pahasiat viiltävät helposti reisivaltimot auki ja pesuettaan puolustava naaras voi aina runnoa sinut henkiiheviin.

Huonoilla teillä kyydissä pysyminen on täyttä työtä.

Oma varomattomuus voi myös aiheuttaa loukkaantumisia. Avolava-autossa on syytä pitää kunnolla kiinni, jottet putoa kyydistä tai muuten kolhi itseäsi. Puussa tai tornissa ollessasi on oltava erityisen varovainen, varsinkin sateella. Kompastumisia voi sattua Suomessakin, mutta kompurointi jyrkillä rinteillä voi saada aikaan pitkänkin sairaalareissun. Suuret korkeuserot on syytä muutenkin huomioida etukäteen valmistaessasi itseäsi metsästysreissulle. Huonokuntoisena tai sydän- ja keuhkosairaana yltiöpäisyys rinteillä pysäyttää koko metsästysreissun.

Aina on syytä varoa varkaita. He eivät ole vaaraksi terveydellesi, mutta aineellista katastrofia voi varusteillesi tulla melkoisesti. Itselläni on karvas kokemus täyteen kuvatun kameran häipymisestä.

Lentokenttien turvatarkastukset eivät ole vaaraksi sinulle, mutta metsästysreissullasi ne voivat sitä olla. Joillakin lentokentillä taljajousi laatikossaan tuntuu muodostavan

melkoisen turvallisuusriskin lentokoneessa. Jos mahdollista, ota selville etukäteen eri lentoyhtiöitten turvamääräykset.

Yhdelle ruotsalaiselle ystävällemme Ranskan metsästysmatkamme oli heti alussa loppua lyhyeen. Skavstan lentokentällä halpalentoyhtiö ei ottanut kuljetuslaukussa olevaa taljajousta ollenkaan mukaan koneeseen turvallisuussyihin vedoten. Omat koottavat vaistojousemme kulkevat aina purettuina matkalaukussa, eikä ongelmia ole ollut.

Riistä

Ennen jahtiin menoa on saaliseläinten anatomia ja käyttäytyminen tunnettava. Perusasioita ovat uroksen ja naaraan erottaminen. Sekään ei ole aina helppoa silloin, kun molemmilla sukupuolilla on sarvet. Varsinkin kuumissa ja piikkisissä olosuhteissa uroot ovat suojanneet sukukalleutensa kätkemällä

ne tiukasti takajalkojen väliin. Myös vehkeitten koko on pienempi. Monissa maissa on rajoituksia siitä, mitä saa ampua, milloin ja minkä kokoisia. Opettele siis asioita etukäteen. Myös kaatomaksut poikkeavat eri su-
kupuolten välillä.

Tärkeää on myös tietää mihin haluat nuolesi ampua. Vitaalialueiden opetteleminen

etukäteen tuo varmuutta itse metsästystilanteeseen. Haavoittunutta eläintä ei ole koskaan kiva jäljittää, saati sitten jos olet maksanut laukauksestasi täyden kaatomaksun.

Jahdissa

Meille jousenvirittäjille ainut isompi sallittu riista Suomessa on metsäkauris. Kun sitten olet ulkomailla vastakkain vaikkapa villisian kanssa, saattaa uuden tilanteen tuoma jännitys pilata laukauksen.

Mikään määrä harjoittelua ei voi jännitystä poistaa, mutta harjoittelu auttaa keskittymään olennaiseen eli osumiseen eläimen vitaalille. Harjoitellessasi käytä niitä nuolia ja karkien painoja, joita tulet käyttämään itse metsästyksessäkin. Testaa etukäteen jokainen metsästysnuolesi, jotta ne toimivat täydellisesti tulevassa jahdissa. Nuolen on lennettävä suoraan, jotta läpäisy on hyvä.

Matkalle otetaan tietenkin mukaan varusteet. Myös niillä kannattaa ampua etukäteen, jotta saat nokin paikat kohdilleen. Ollessasi suurriistajahdissa on jousen ja nuolten toimiminta syytä tarkistaa päivittäin.

Ampumatilanteessa rauhoitu. Älä hätäile vaan keskity osumapisteeseen. Tarkkaile eläimen käyttäytymistä. Odota kunnes eläin on sopivassa kulmassa ja tausta on vapaa. Nuoli menee helposti läpi ja silloin haavoittat taustalla olevia eläimiä. Ammu vain varmalta matkaltasi. Laukauksen jälkeen seuraa osumakohtaa. Keskity ampumasi eläimen käyttäytymiseen. Selvitä pakosuunta. Kuuntele mahdollisen maahan menon ääniä. Ja jää odottamaan paikallasi, jos olet sellaiset ohjeet saanut. Säännöt on tehty oman turvallisuutesi vuoksi.

Antoisia ja muistorikkaita ulkomaan jahteja!

Sinikka Uusitalo

Baltic Arrow -maaottelu!

18. - 19.6.2011 Klintsjö, Västerbotten, Ruotsi (Uumajan lähellä)

Kokoa kolmihenkinen joukkue, joka koostuu kahdesta talja-ampujasta ja yhdestä perinnejousiampujasta ja osallistu kilpailuun. Voit myös osallistua yksin henkilökohtaiseen kilpailuun.

Björkstadin Jousimetsästäjät toivottavat kaikki tervetulleiksi kaksipäiväisiin kilpailuihin. Tarvittava tieto yöpymisvarusteista, pistelaskusysteemistä ja matkareiteistä löytyy internetsivuilta:

<http://bbjs.sida.nu/>

Lisätietoja antavat:

Liselott Holmström +46 (0) 70 3967712, liselott@holmstrom.eu

Lars Holmström +46 (0) 70 6439986, info@ilprodukter.se

Kolmekymmentä jousimetsästyksen vuotta

Seuraavassa tekstissä kerron, miten mielestäni jousimetsästys ja ilmapiiri ovat muuttuneet kuluneiden vuosien aikana Suomessa. Lähes jokainen meistä on pieninä ampunut jousella ja kuvitellut olevansa jousimetsästäjä. Itselläni oli noin kymmenvuotiaana hirveä hinku saada Tampereen Samberilta kaunis laminoitu vastakaarijousi, mutta se jäi haaveeksi. Myöhemmin sain ruotsalaisen Falken lasikuitujousen ja siihen muutaman alumiini- ja puunuolen. Nuolet olivat katoavaa tavaraa ja niiden loputtua ampuminen sitten hiipui vähitellen. Kuitenkin polte kunnan välineisiin oli sisimmässä kova.

Vuonna 1971 sain kosketuksen oikeisiin jousiin Porin jousiampujien suojissa. Alkoi muutaman vuoden kilpakausi vaistojousella, mutta sitten paikkakunnan vaihdon vuoksi varsinainen kilpailu jäi pois, koska yksin ei viitsinyt harjoitella niin kovasti kuin olisi tarvinnut. 1970-luvun loppu oli aikaa, jolloin jousimetsästyksen suosio oli kovassa nousussa USA:ssa ja samaan aikaan se alkoi rantautua myös Suomeen.

Koska olin metsästännyt ruutiaseilla koko ikäni, olikin selvää, että jousella metsästys kiinnosti. Kilpakaverini Gustav Träsk oli tuonut Kanadasta taljajousen, ja päätin tilata sellaisen USA:sta Discount Housesta.

Tämä ensimmäinen Gustav Träskin ampuma rusakko valoi uskoa tulevaisuuteen.

Ensimmäinen jahti

Niinpä syksyllä 1980 olimme sitten ensimmäisessä kunnan jahdissa jousien kanssa. Itselläni oli Bearin Polar LTD 6 pyöräinen talja. Näin jälkempäin ajatellen tuo jousi oli aikamoinen kapistus kaikkine pyörineen. Mukana tuli alumiiniuolia ja Bear Razor-head-leikkureita. Olimme siis valmiita koi-tokseen. Tällöin meillä ei ollut tietoa muista suomalaisista jousimetsästäjistä, joten touhusimme aivan kaksistaan.

Itse metsästystekniikan kanssa ei ollut ongelmia, koska olimme metsästäneet paljon haulikolla ja se tekniikka sopi aika hyvin myös jouselle. Sinä syksynä Gustav oli onnekas ja ampui ensimmäisen rusakkomme. Niin, jäniksemme. Meillä oli aina tapana sanoa, että me saimme kun toinen sai saalista. Ainakin se tuntui silloin siltä. Se oli niin hieno tunne sai saaliin kumpi tahansa. Tämä oli aikaa, jolloin kaikki hirvieläimet oli rajattu pois jousimetsästäjän ulottuvilta, joten oli tyydyttävä vain pienriistaan. Erikoista oli, että karhua olisi saanut metsästää noin 80-luvun puoleenväliin saakka, mutta en tiedä kenenkään sitä yrittäneen.

Kahden vuoden ja kymmenien ohilaukausten jälkeen päätin palata vastakaarijousen pariin. Niinpä vuonna 1982 olin hankkinut Bearin Grizzly vastaakaarijousen, 50-paunaisena. Heti samana syksynä onnistuinkin kaatamaan jäniksen ja tiesin että tämä olisi minun jousityyppini.

Liittyminen toisiin jousimetsästäjiin

Vuonna 1984 kuulin, että jousimetsästäjät Suomessa olivat perustaneet oma yhdistyksen Suomen Jousimetsästäjien Liiton. Saman vuoden syyskuussa Mikkeliissä Tertin kartanossa olisi kokous ja metsästystä. Ei muuta kuin menoksi joukkoon tuntemattomaan. Paikalla oli joukko harrastajia erilaisine jousineen. Hyvin nopeasti huomasin, että vain

Ensimmäinen saaliini oli tiennäyttävä perinnejousten maailmaan.

harvalla oli jonkinmoista kokemusta jousella ampumisesta. Niinpä nämä ensimmäiset vuodet olivat porukan oppivuosia, useimmalle kantapään kautta.

Alkuvuosina kaikki jousityypit olivat hyvin tasavertaisia, mutta taljat kehittyivät jatkuvasti ja markkinoille tuli parempia jousia. Koska ei ollut kovinkaan paljoa kokemusta jousimetsästäyksestä eikä uusista välineistä, ei myöskään ollut koulutusta. Vasta lähempänä 1990-lukua alettiin saada koulutusta mukaan sekä porukan metsästystapahtumat enemmän johdetuiksi. Tämä oli aikaa, jolloin ei ollut minkäänlaisia kuppikuntia eikä asenteita eri jousityyppejä eikä niiden kantajia kohtaan. Henki oli hyvä ja yhdessä suunnattiin eteenpäin. Tällöin luotiin liuta hienoja ihmissuhteita toisiin metsästäjiin, jotka jatkuvat tänäkin päivänä.

Ei 1980-luvun alun tavallisilla kadun ihmisillä eikä muilla metsästäjillä ollut oikeastaan minkäänlaista kuvaa jousimetsästäyksestä. Kun asian otti puheeksi niin ensimmäinen

Tässä perinteistä suomalaista metsästystä parhaimmillaan.

reaktio oli, ettei jousella mitään saa, ja hetken päästä lisättiin, että se on sellainen salametsästysase kevätsoitimelle.

Jousella saatu saalis oli harvinaista herkkua, mutta vuosien kuluessa saalismäärät kuitenkin alkoivat kasvaa. Tämä olikin osoitus metsästäjien ampuma- ja metsästystaitojen kohoamisesta. Yleisimmät saaliseläimet olivat jänis, rusakko, heinäsorsa ja kyyhky. Kaikilla oli kova halu oppia lisää välineistä ja metsästyksistä.

Näihin aikoihin yksi jäsenemme kävi jenkeissä ampumassa vastakaarijousella valkohäntäpeuran. Hän lienee ensimmäinen tästä porukasta, joka ampui jousella suurriistaeläimen. Alkuaikojen motto oli: metsästään luonnon ehdoilla. Näin tällöin olikin, sillä jousimetsästäjällä ei ollut ylimääräisiä apuvälineitä metsästystä helpottamaan, vaan hänen oli hyödynnettävä omia taitojaan.

Yleinen kehitys

1990-luvun alku oli tasaisen kehityksen aikaa niin väline- kuin taitopuolellakin. Tällöin käytiin porukalla metsällä aina Sallassa asti. Työtä tehtiin kovasti jousimetsästyksen eteenpäin viemiseksi. Oltiin messuilla, esiteltiin jousimetsästystä metsästyseuroille, ja lehdistössä oli juttuja aiheesta.

Vuonna 1993 saatiin jousimetsästys lakiin. Tämän lain myötä menetimme majavan ja ilveksen jousiaseen parista. Itse olin neljä kertaa ennen uutta lakia kissajahdissa ja täytyy myöntää, että se oli jännittävää. Yhtään eläintä emme saaneet, mutta pari ajoa kylläkin.

Suomalaisia alkoi myös yhä enemmän käydä ulkomailla suurriistan perässä, ja tätä myöten maahamme saatiin lisää kokemusta tästä metsästysmuodosta.

Tällä vuosikymmenellä alkoi myös suuri yleisö olla tietoinen jousimetsästyksestä. Se mahdollisti pääsyn metsälle monen eri seuran alueelle ja vaihtokauppana olikin

usein jousimetsästyksen esittelyä, hyvä näin. Myös yhteistyö Metsähallituksen kanssa alkoi 1994, kun vuokrattiin jousimetsästäjille metsästysalue Sievistä. Samana vuonna alkoi IBEP-koulutus. Tällöin ohjeena oli, että jokaisen jousimetsästäjän tulee käydä ensin peruskurssi ja vasta sitten IBEP-kurssi, joka on suurriistakurssi. Näin tapahtuikin alkuvuosina.

Suurten muutosten vuodet

Halusimme vuonna 1993 menetetyt majavan takaisin sekä lisäksi kauriin uudeksi riistaksi jouselle. Tämä oli aikaa, jolloin ensimmäiset vastakkainasettelun äänet kaikuivat korville. Kuultiin juttuja, että tarvitaan ampumakoe kauriille ja ettei vaistoampujia pidä päästää kaurisjahtiin, sillä silloin nähdään kauriita juoksentelemassa nuoli persuuksissa. Kuitenkin 1997 saimme lakiin jouselle majavan ja metsäkauriin, ilman ampumakotetta.

Emme myöskään tähän mennessä ole nähneet kauriita juoksevan nuoli takamuksissa. Voidaankin sanoa tuon jahdin sujuneen erittäin hienosti kuluneiden vuosien aikana.

Myös välinepuolella alkoi näkyä. Taljajousien kehitys meni harppausaskelin eteenpäin. Jousien ulkonäkö muuttui ja nopeudet kasvoivat rajusti. Jousimetsästyksen luonne muuttui melkoisesti uusien apuvälineiden, valopistetahtaimien ja etäisyysmittarien myötä. Nyt eivät pelkästään metsästäjän taidot vaikuttaneet saalistamiseen, vaan uusi teknologia tuli mukaan helpottamaan sitä. Niinpä oltiin tilanteessa, jossa sanonta ”luonnon ehdoilla” alkoi olla vähemmän uskottavaa.

Kaikki tämä kehitys tapahtui pääasiassa taljajousipuolella. Perinnejousissa ei suuria muutoksia ole tapahtunut, mutta hiilikuitunuolen markkinoille tulo lienee se suurin kehitys, joka on vaikuttanut myös perinnepuolella.

Merkityksekkäin tapahtuma suomalaisen jousimetsästyksen kehityksessä oli toisen liiton, Perinnejousimetsästäjien liiton perustaminen vuonna 2005. Perinnejousimetsästäjät kokivat, ettei Jousimetsästäjien Liitto aina ajanut heidän asiaansa tarpeeksi tarmokkaasti. Tämä on toisaalta harmillista, koska vähäisiä voimia piti näin hajoittaa. Totuus on kuitenkin se, että perinnejousiammunta poikkeaa selkeästi sekä fyysisesti että myös psyykkisesti tähtäinammunnasta. Tämän esiin tuominen varsinkin viranomaisille on erittäin tärkeää, koska on huomattu, ettei heillä ole minkäänlaista kuvaa siitä, mitä vaistojousella metsästäminen todella on.

Tulevaisuus

Jousimetsästäjien määrän kasvussa voidaan todeta muutama selvä piikki. 1980-luvun puolenvälin jälkeen alkoi selkeä jäsenmäärän kasvu. Seuraava hyppäys tuli 1990-luvun alkupuolella, kun jäsenyhdistyksiä perustettiin. Viimeinen nousu tapahtui, kun saimme majavan ja metsäkauriin jousiaseelle. Tämän jälkeen onkin kasvu ollut rauhallista, mutta kasvua kuitenkin.

Perinnejousimetsästäjien liitto on tehnyt esityksen Maa- ja metsätalousministeriölle hirvieläinten sekä villisian lisäämiseksi jousella sallittujen eläinten joukkoon. Nyt sitten odotellaan ja katsotaan mitä tuleman pitää. Tällä hetkellä jäniksen, rusakon, heinäsorsan ja fasaanin rinnalle varteenotettavana saaliina ovat tulleet majava ja kauris. Varsinkin majavajahdit ovat erittäin suosittuja, jopa niin, että toisin paikoin majavakannat ovat pudonneet huomattavasti aikaisemmista. Metsäkanalintujen saalisosuus on pysynyt lähes samana kautta vuosien. Syynä lienee tämän metsästyksen vaikeus sekä kantojen voimakkaat vaihtelut.

Suurriistajahdit ulkomaille ovat lisääntyneet viimeisen kymmenen vuoden aikana, koska meillä niitä ei ole sallittu. Kun

KESÄTAPAHTUMA

Lauantaina 11.6. Sami Laiti kertoo saamelaisjousista. Kuva: Jouni Luostarinen.

Varsinais-Suomen riistapääliikkö-evp Heikki Uotila valmistamassa peuraa kesällä 2010.

Sievi, 10.–12.6.2011

Kiiskilampi, Reisjärventie 1242

Perjantai 10.6.

12.00 kokoontuminen alkaa
Vapaata ohjelmaa: ammuntaa, saunomista, pudotuskilpailu

Lauantai 11.6.

9.00 Jousen säätö ja nuolen lento
Juoksa, saamelaisjousi (Sami Laiti)
Vierailijat Suomen Metsästäjäliitosta ja Metsähallituksesta
Liikkuvaan maaliin ammuntateknikka ja ammuntaa
Maastokilpailun ensimmäinen osakilpailu

Sunnuntai 12.6.

9.00 Maastokilpailu jatkuu
Palkintojen jako

Majoitusmahdollisuus paikallisen metsästysseuran majassa noin 400 metrin päässä pääpaikasta. Majassa sauna, keittiö ja 8 vuodetta. Lattialle mahtuu vähintään saman verran yöpyjiä. Telttailumahdollisuus pääpaikan ympäristössä, missä sauna ja grillikatos. Viikonlopun kustannus 10 €/henkilö sisältää ratamaksun. Omat eväät.

Ilmoittautudu sihteerille:

Juhani Uusitalo p. 0400 704430
sinikka.uusitalo@mukkanuoli.fi

metsästäjä menee ulkomaille, siellä yleensä rajoituksena tulee eteen raha. Kaikki, mitä ammut, maksaa. Huonona signaalina suurelle yleisölle näkisin suomalaisten jousimetsästäjien suuret saalismäärät ulkomailla. He ampuvat 10–30 saaliseläintä reissussa. Onko silloin enää kyse metsästyksessä? Ymmärrettävää on, että reissu maksaa ja sieltä halutaan jotain saalistakin, mutta mielestäni metsästys on muutakin kuin kaiken liikkuvan ampumista. Tätä voi jokainen mielessään pohtia.

Ampumakokeesta

On käyty kovaa keskustelua ampumakokeen puolesta ja vastaan. Suurriistaa perinnejouset ampuneena en ymmärrä, miksi jousimetsästäjien itse pitää ajaa ampumakoe. Yleisesti ottaen ampumakoe ei ole kuin muutamassa maassa. Eikä maassamme haulikollakaan tarvitse ampua koetta, kun valkohäntäpeuraa metsästetään. Tietyille etäisyydelle määrätty ampumakoe ei oikein istu vaistoammuntaan, koska jokaisella ampujalla on oma varma matkansa, joka voi olla vain 10 metriä. Miksi pakottaa joku ampumaan yli varman matkansa? Eniten ihmetyttää ampumakoe ajavien ajattelutapa: perinnejousetlla pitää osua yhtä tarkasti 20 metriin kuin taljallakin. Outoa on myös se, että ampumakoe ajavat yleensä metsästäjät, jotka itse eivät ole ampuneet perinnejousetlla riistaa.

Viime vuosina vastakkainasettelu on kasvanut, ja jopa lehdistössäkin on parjattu perinnejousetmetsästäjiä. Ikävää on, kun nuoret jousimetsästäjät ammuttuaan taljalla pari vuotta retostelevat, että taljajousi on se ainoa oikea metsästysjousi. Tämä lienee seurausta jousimetsästysvälineiden helpommasta saatavuudesta, halpuudesta, niiden helppokäyttöisyydestä sekä tietenkin metsästäjämäärän kasvusta. Vuosien myötä myös kaupallisuus on tullut vahvasti kuvaan mukaan, ei yksistään Suomessa vaan kaikkialla maailmassa.

Kaikilla oli hauskaa toistensa seurassa.

Jousimetsästyksessä liikkuu paljon rahaa ja sillä on oma valtansa.

Tänä päivänä jousimetsästys, pitää sisälleen modernit taljajouset sekä perinnejouset. Taljajousien kehityksen ansiosta olemmekin nyt tilanteessa, jossa ei enää voida näitä jousetla laittaa samalle viivalle, vaan puhumme aivan erilaisista jousetista ja ampumatekniikoista. Jouset ovat erilaisia ampua sekä fyysisesti että psyykkisesti.

Vaistolla ammuttaessa korostuu tuon oman varman matkan sisällä pysyminen, koska jokainen ampuja rakentaa laukaisutilanteen päänsä sisässä. Varma matka koskee myös tähtäimellä ampuvaa, mutta hänellä se on usein paljon pidempi, koska tekniikka helpottaa osumista: on tähtäin, laukaisulaite ja laakeasti lentävä nuoli. Tästä seuraa, että on entistäkin tärkeämpää ymmärtää nämä erot ja hyväksyä ne. Myöskin viranomaisten tulisi tietää nämä erot ja ymmärtää ne. Vain tällä tavalla voimme päästä yhdessä eteenpäin ja kehittää suomalaista perinteistä jousimetsästystä.

Juhani Uusitalo

Keväistä kaurishyvää

Tervehdys ystävät! Kevät keikkuen tulevi ja sen myötä kaurisaika. Niinpä onkin sopiva hetki tämän aiheiselle ruokaohjeelle.

Olet siis saanut kauriin, huomaa saanut, et ottanut. Kaatokuvat on näppäily, sarvitrofee varoen tallessa, ja kaatohuuman hieman laannuttua alkaa nälkäkin tuntua. Vaan eipä hosuta, pitäähän lihan raakakypsyäkin.

Eräänä, vapaan viikonlopun päivänä, kun aurinko paistaa, ja mieli on sees, astu keittöön, kumarra ja aloita. Olet jo pari päivää aiemmin ottanut kauriin sisä- ja/tai ulkopaistin pakkasesta jääkaappiin sulamaan. Määrä

syöjien mukaan. Nosta paistit jääkaapista ainakin pari tuntia ennen valmistamista, mielellään niin, että ne olisivat silloin noin huoneen lämpöisiä.

Tietenkin olet keittänyt kauriin luista hienon riistaliemen juuresten kera ja pakastanut senkin odottamaan tätä päivää. Ota myös sitä sulamaan. Jos et ole tehnyt näin, käytä hie-man kaupan riistafondia.

Aloita peruna ja juuresrensselillä. Kuori jauhoisia muusiperunoita tarvitsemasi määrän kylmään veteen odottamaan. Kuori porkkanat, palsternakat, selleriä ja sipuli. Paloittele porkkanoista pari sekä muut juurekset ja sipuli noin kahden sentin kuutioiksi ja siirrä sivuun odottamaan.

Kuori myös kyssäkaali ja nauriit. Leikkele ne ja loput porkkanat isohkoiksi, epämääräisen muotoisiksi noin kolmen sentin paloiksi, älä kuutioiksi. Ovat näin mukavampaa katseltavaa, etkä saa tylsän, vanhan kasariysärikokin mainetta, koska sitä kannattaa aina välttää.

Laita nämä isot kuutiot veteen tai höyrykattilaan kiehumään, mutta älä unohda niitä. On tarkoitus, että

niissä tuntuu tikulla kokeiltuna vielä kunnan vastus. Hampailla pitää olla hieman töitä. Sopivan rapsakan kypsinä, valuta vesi ja anna jäähtyä.

Laita uuni lämpiämään +175 asteeseen. Laita myös muusiperunat kiehumään.

Nosta valurautapata liedelle kuumenemaan. Kun pata hohkaa kuumuuttaan, kiuvaapaistien pinta paperilla. Lorauta hieman ruokaöljyä pataan, odota muutama sekunti ja nosta paistit pataan. Kääntele lihoja niin, että ne saavat kauniin värin joka puolelle ja nosta pata pois liedeltä.

Lorauta pataan pari-kolme desiä punaviiniä ja saman verran riistaliemettä. Laita myös kahden sentin juures-sipulisekoitus pataan. Murskaa morttelissa musta- ja valkopippuria, muutama sininen katajanmarja ja ripottele lihojen päälle. Jauha myllystä paistelle vielä karkeaa merisuolaa. Tee maustepussi tuoreesta timjamista ja rosmariinista ja lisää pataan liemen sekaan. Työnnä vielä digitaalipaistomittari pienimmän paistin paksuimpaan kohtaan. Säädä mittarin +48 asteeseen. Nosta pata kansi päällä uuniin.

Kun mittari hälyttää, siirrä mittari seuraavaksi pienimpään paistiin ja kääri sopivaksi kypsynyt paisti leivinpaperiin ja alumiinifolioon vetäytymään, ei enää uuniin. Jatka näin, kunnes kaikki paistit ovat kypsiä. Nosta uunin lämpö +250 asteeseen.

Nosta pata uunista, poista maustepussi ja kaada paistoliemi kasariin. Lisää hiukan aprikoosimarmeladia, ripaus sokeria ja aivan hiven soijaa. Aja liemi juureksineen sausekoittimella tasaiseksi. Kuumenna liemi kiehuvaaksi ja saosta sopivaksi Maizenalla. Tarkista maku.

Tee perunamuusi, käytä voita ja kermaa, näin harvinaisen herkun kanssa pitää olla ”extra hyvvee”. Muusin teossa sähkövatkain on oikein eto peli, mutta vatkaa kuitenkin mahdollisimman vähän, ettei pottuvoista tule tapettilliisteriä.

Leivinpaperoi uunipannu ja levitä sille pa-loitellut, keitetyt juurekset Mausta juurekset

KAURISPAISTI TAPSAN TAPAA

Tarvitset kauriin lisäksi:

Jauhoisia muusiperunoita
Muutamia porkkanoita
Pari palsternakkaa
Puolikas juuriselleri
1-2 sipulia
Iso kyssäkaali
Muutama nauris
Ruokaöljyä
Punaviiniä
Musta- ja valkopippuria
Katajanmarjoja
Karkeaa merisuolaa myllyssä
Tuoretta timjamia ja rosmariinia
Sideharsoa ja lankaa maustepussiksi
(Riistafondia)
Aprikoosimarmeladia
Soijaa
Maizenaa (maissitärkkelystä)
Salaattiaineita
Avointa ja kiitollista mieltä

Kaurisreseptin kokki Tapio "Tapsa" Niemi metsäreissun evästauolla.

suolalla ja hunajalla, lisää sitten ruokaöljyä ja sekoittele. Nosta pannu uuniin 7-10 minuutiksi. Pitää saada hiukan väriä.

Sillä välin leikkaa terävällä veitsellä paisteista ohuita siivuja tarjoiluvaldille. Lihan ei tarvitse olla kuumaa, ettei se yli kypsy. Tee vielä mieleisesi tuoresalaatti, vaikkapa aivan perusvihreä.

Nosta uunijuurekset, muusi ja kastike tarjoiluastioihin. Huolehdi, että muut ruuat paitsi liha ja salaatti ovat tarjoiltaessa kuumia. Karpalohyytelö paistin kera on piste iin päälle.

Panosta pöydän kattamiseen: kauniit tarjoiluastiat, luontoaiheinen pöytäliina, kangasservetit, kynttilät, katajan oksat, punaviiniä aikuisille, lapsille marjamehua jne.

Ja nyt... pyydä seurueesi pöytään, ota rennosti, istu itsekkin, nauti perheen/ystävien seurasta ja kiitä luonnon anteliaisuudesta. Ota vastaan kiitokset ruuasta ja kiitä myös itse.

Lopuksi, vatsa täynnä, sulje silmäsi, palaa SIIHEN päivään. Tunne tuoreen mullan tuoksu ja vaella jälleen orasmaan laitaan, orasmaan, jonne kauris keväisenä iltana, sumun keskeltä, kuin tyhjältä ilmestyi...

Terveisin,

Tapio "Tapsa" Niemi

Lisää jousimetsästystietoa netissä:

www.perinnejml.fi

MUKKANUOLI
www.mukkanuoli.fi
sinikka.uusitalo@mukkanuoli.fi
 0400 764438

Ammatitaidolla ja kokemuksella
perinteiset metsästysjouset

Kärkkäinen

METSÄSTYSTARVIKKEET KÄRKKÄISELTÄ

Osta myös verkosta: www.karkkainen.com

**Voit tilata myös
puhelimella tai
sähköpostilla**

Tilaa soittamalla numeroon
0104303631 (Ark 9-18)
Muina aikoina lähete tilaus
myyntiin karkkainen.com tai
klikkaa itsesi verkkokauppaan.

Kärkkäinen

se edullisen ostamisen tavaratalo

Kärkkäinen Ylivieska
 Oulujärvenkatu 2, Ylivieska
 Keskus 010 430 3000

Kärkkäinen Oulu
 Alankuja 12, Linnanpuoli, Oulu
 Keskus 010 430 3020

Kärkkäinen II
 Sorasenkatu 2, II
 Infopiste 010 430 3820

Kärkkäinen Lahti
 Pussaan 2, Rönkämäki, Lahti
 Keskus 010 430 3630

Verkkokauppa osoitteessa:
www.karkkainen.com

Niksinurkka: Kierteet kärkiin

Asetonilla puhdistetut kärjet odottavat työstämistä.

Lukkopihdit tulee asettaa riittävän tiukka, jottei kärki pyöri leuoissa.

Puunuolen käyttäjälle on aina ollut ongelma saada metallinen taulukärki pysymään liimauksessaan kunnolla. Kun kyseessä on puun ja sileäpintaisen metallin liimaaminen, niin silloin on aina ongelmia saada riittävä pitävyys kaikissa olosuhteissa. Nuolen osuessa kovaan kohteeseen kärki saa kovan iskun ja kärjen liimaus irtaantuu, jos ei nyt kerrasta, niin sitten jossain vaiheessa myöhemmin.

Ongelmaa voidaan pienentää, kun kärjen viiden asteen kartioon tehdään kierteitä kierretapilla. 8 millin tapilla saadaan noin 10 millin verran kierrettä kaikkiin kärkikokoihin 5/16", 11/32" ja 23/64". Jos haluaa lisää kierteitä, niin 6 millin tappi on hyvä myös 5/16" kärjille.

Kierrettä tehdessä lukkopihdit ovat erinomaiset kärjen pitämiseen, koska niillä saadaan niin tiukka ote, ettei kärki pyöri leuoissa. Muista aina ennen kierteiden tekoa puhdistaa kartio asetonilla.

Kartion pintaan tulee kierteet, jotka parantavat kiinnipysymistä moninkertaisesti.

Liimaamiseen voi käyttää mieluummin hidasta epoxia tai kuumaliimaa, joka on siitä hyvä, että kärjen jäähtyttyä voidaan nuoli ottaa välittömästi käyttöön.

Juhani Uusitalo

LIITON HALLITUS 2011

Puheenjohtaja/koulutusvastaava:
Sinikka Uusitalo, Sievi, p. 0400 704430
Email: sinikka.uusitalo@mukkanuoli.fi

Varapuheenjohtaja/sihteeri:
Juhani Uusitalo, Sievi, p. 0400 703340
Email: sinikka.uusitalo@mukkanuoli.fi

Jäsen/tuotevastaava/rahastonhoitaja:
Tero Anttila, Terälahti, p. 0400 560297
Email: tero.anttila@ppl.inet.fi

Jäsen: Simo Hankaniemi
Turku, p. 041 4638968
Email: simo.hankaniemi@nettikirje.fi

Jäsen/lehtivastaava:
Ilja Koivisto, Riihimäki, p. 045 3475322
Email: ilja.koivisto@metsastysmuseum.fi

Jäsen: Ari Lehto
Kyröskoski, p. 044 2162111
Email: arska.lehto@luukku.com

Jäsen: Henri Lehtiö
Preitilä, p. 040 3113658
Email: henri.lehtio@kolumbus.fi

Jäsen/metsästys- ja foorumivastaava:
Olavi Pennanen, Lemu, p. 050 4117714
Email: olavi.pennanen@dnainternet.net

Jäsen: Jukka Ringman
Riihimäki, p. 041 4354610
Email: jukkaringman@gmail.com

TOIMIHENKILÖT

Internetvastaavat
Harri Raatikainen, Turku, p. 040 5903012
Email: harri.raatikainen1@luukku.com

Tere Vaden, Tampere, p. 050 5277913
Email: tere.vaden@uta.fi

Messuvastaava:
Anne Särkinen, Savonlinna, p. 050 558 5813
Email: ansa@kyyhkynetti.fi

JÄSENYHDISTYKSET

Varsinais-Suomen JM ry:
Olavi Pennanen
Email: olavi.pennanen@dnainternet.net

Pirkanmaan JM ry:
Jani-Petteri Vienola
Email: jpvienola@dnainternet.net

Pohjois-Karjalan JM ry:
Kari-Pekka Hietala
Email: easthound@gmail.com

Sievin JM ry:
Sinikka Uusitalo
Email: sinikka.uusitalo@mukkanuoli.fi

KAIKKI VARUSTEET jousimetsästykseen

www.pediarchery.fi

puh. (08) 350 4966, 050 557 6476

